

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue

Kirjaamo

kirjaamo@vakehyva.fi

Vantaan kaupungin lausunto Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden pelastustoimen julkisesta palvelutasopäätös-luonnoksesta vuosille 2027–2030

Lausuntopyyntö

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos pyytää 19.10.2026 mennessä toiminta-alueensa kunnilta lausuntoa Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden pelastustoimen julkisesta palvelutasopäätösluonnoksesta vuosille 2027–2030. Palvelutasopäätös sisältää julkisuuslain 24.1 §:n 8 kohdan perusteella salassa pidettäviä osioita. Palvelutasopäätösluonnos vuosille 2027–2030 on toimitettu julkisilta osin ja lausuntoa pyydetään julkisesta versiosta.

Lausunnon valmistelu

Lausunto on valmisteltu Vantaan kaupungin kaupunkiturvallisuustiimissä. Lausuntoon on pyydetty toimialoilta ja keskeisiltä palvelualueilta, kuten ympäristökeskukselta ja rakennusvalvonnasta, kommentteja yhteisen kaupunkitasoisen mielipiteen muodostamiseksi tähän lausuntoon. Vantaan kaupunki keskittyy lausunnossaan kaupungin näkökulmasta keskeisiin tunnistettuihin tavoitteisiin ja yhteistyöhön.

Lausunnon antaa kaupunginhallitus.

Vantaan kaupungin lausunto

Vantaan kaupunki lausuu Keski-Uudenmaan palvelutasopäätös-luonnokseen seuraavaa:

- **Turvallisuuskoulutukset.** Pelastuslaitoksen tulee varmistaa, että Vantaan kaupungin yksiköille voidaan tarjota pyynnöstä evakuointi- ja poistumisturvallisuusharjoituksia kohtuullisessa ajassa. Nykyinen turvallisuuskoulutusresurssi ei ole kaikilta osin pystynyt vastaamaan kaupungin tarpeeseen.
- **Kuntayhteistyö ja tiedonvaihto.** Häiriö- ja poikkeustilanteiden johtamisen yhteensovittaminen edellyttää toimivia ja tietoturvallisia tiedonvaihtoratkaisuja. Kaupungille on välitettävä viipymättä ennakkotieto alueellisesta vaaratiedotteesta sekä yleiskuva uhan luonteesta ja alueesta. Ensitiedon saajamäärän rajaaminen liian pieneksi vaikeuttaa sisäistä tiedonkulkua ja varahenkilöjärjestelyjä, minkä vuoksi vastaanottajamäärä tulee arvioida uudelleen. Tiedonvaihtoa on kehitettävä nykyisen lainsäädännön puitteissa eikä ainoastaan tulevien säädösmuutosten perusteella.
- **Turvallisuusviestintä.** Vantaan monikielinen väestö tulee huomioida turvallisuusviestinnässä ja turvallisuuskasvatuksessa. Viestinnän saavutettavuutta sekä lasten, nuorten ja huoltajien tavoittamista on tärkeää vahvistaa. Vantaan kaupunki pitää tärkeänä vieraskielisen väestön turvallisuustietoisuuden, omatoimisen varautumisen ja turvallisuusosaamisen vahvistamista. Tavoitteen painoarvoa tulee arvioida suhteessa Vantaan monikieliseen väestörakenteeseen. Kaupunki kannattaa turvallisuusviestintään esitettyä yhden henkilötöyvuoden lisäresurssia.
- **Ilmaliikenneonnettomuuksiin varautuminen.** Helsinki-Vantaan lentoaseman sijainti Vantaalla edellyttää pelastuslaitoksen, Finavian pelastuspalvelun ja muiden keskeisten toimijoiden tiivistä yhteistyötä. Tehokas pelastustoiminta ja johtaminen on

varmistettava yhteisellä suunnittelulla ja säännöllisillä harjoituksilla. Jatkossa tulee arvioida myös drooneihin ja kaupunki-ilmailuun liittyvien riskien huomioimista.

- **Toimintavalmius ja palveluverkko.** Vantaalla tunnistetut saavutettavuus- ja toimintavalmiuspuutteet tulee korjata suunnitelmallisesti. Valmiusasemat on rakennettava aikataulussa ja varustettava riittävällä kalustolla. Kaupungin kasvualueet, erityisesti Kivistö, Myyrmäki ja Hakunila, tulee huomioida pelastusasemaverkon pitkän aikavälin suunnittelussa ja maankäyttövarauksissa.
- **Maankäytön ja pelastustoimen yhteensovittaminen.** Pelastustoimi tulee ottaa mukaan vaativien hankkeiden suunnitteluvaiheeseen. Tämä koskee erityisesti korkeaa rakentamista, maanalaisia tiloja, ratikkaa, suuria energiakohteita ja akustoja. Yleiskaavan kasvusuuntien vaikutukset riskialueisiin ja toimintavalmiuteen on arvioitava ennakoivasti.
- **Asumis- ja väestönsuojeluturvallisuus.** Asumisturvallisuuden merkitys kasvaa väestön ikääntyessä. Väestönsuojelua koskevia salassa pidettäviä osioita ei ole voitu arvioida julkisen aineiston perusteella.
- **Palotarkastukset ja suuronnettomuusriskit.** Kaupunki pitää tavanomaisia palotarkastuksia kouluissa ja päiväkodeissa lähtökohtaisesti asiakirjavalvontaa vaikuttavampina. Suuronnettomuusvaarallisissa kohteissa tulee jatkaa suunnitelmallista harjoittelua.
- **Kulttuuri-, kirjasto- ja tapahtumapalvelut.** Palvelutasopäätösluonnos on kokonaisuutena hyvin valmisteltu. Yleisötapahtumien turvallisuutta sekä tapahtumajärjestäjien, poliisin, ensihoidon ja pelastusviranomaisten yhteistyötä tulee kehittää suunnitelmallisesti. Kulttuuriomaisuuden suojelua on vahvistettava yhteistyössä alueellisen vastuumuseon ja Museoviraston kanssa.

Kulttuuri- ja kirjastopalvelut voivat lisäksi tukea yhteisöllisyyttä, kriisinkestävyyttä, häiriötilanneviestintää ja paikallista varautumista.

- **Kasvatus ja koulutus.** Lasten ja nuorten turvallisuusosaamista tulee vahvistaa suunnitelmallisesti varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Yhteistyötä pelastuslaitoksen sekä varhaiskasvatuksen, koulujen ja oppilaitosten välillä tulee ylläpitää ja kehittää vastaamaan muuttuvan turvallisuusympäristön tarpeisiin. Yhteistyön tulee tukea yksiköiden varautumista, turvallisuusharjoittelua ja henkilöstön osaamista. Viestinnän saavutettavuus on varmistettava myös monikielisille lapsille, nuorille ja huoltajille.
- **Järjestöyhteistyö.** Tavoitteellinen yhteistyö järjestöjen, yhteisöjen ja kuntien kanssa vahvistaa ennaltaehkäisevää turvallisuustyötä ja auttaa tavoittamaan eri väestöryhmiä. Pelastuslaitokselle tulee varata riittävät resurssit osallistua turvallisuustietoisuutta ja varautumista tukeviin tapahtumiin. Yhteistyössä tulee hyödyntää kuntien paikallistuntemusta, luottamussuhteita ja olemassa olevia verkostoja.
- **Nuoriso- ja yhteisöpalvelut.** Nuoriso- ja yhteisöpalvelut tulee tunnistaa pelastuslaitoksen strategiseksi kumppaniksi lasten ja nuorten turvallisuusosaamisen, varautumisen, turvallisuuskulttuurin sekä syrjäytymistä ehkäisevän turvallisuustyön toteuttamisessa. Pelastuslaitos mainitsee palvelutasopäätöksessä useaan kertaan yhteistyön sivistystoimen, varhaiskasvatuksen ja järjestöjen kanssa, mutta nuorisotyö jää melko vähäiselle. Nuorisotilat, työpajat, harrastustoiminta ja etsivä nuorisotyö tavoittavat myös nuoria, joita koulupohjainen turvallisuuskasvatus ei tavoita. Yhteistyöllä voidaan vahvistaa arjen turvallisuustaitoja, varautumista, mediakriittisyyttä, monikielistä turvallisuusviestintää ja yhteisöllistä kriisinkestävyyttä. Omatoimisessa varautumisessa ja kriisinkestävyudessa nuorisotyöllä on merkittävä rooli. Nuorisotyö toimii nuorten arjen turvallisuustaitojen vahvistajana, tukee mediakriittisyyden ja disinformaation tunnistamisessa, rakentaa työllään yhteisöllistä kriisinkestävyyttä ja toimii myös nuorten osallisuuden vahvistajana

turvallisuus- ja varautumiskeskusteluissa. Vieraskielisten nuorten tavoittamisessa nuorisopalveluilla on myös erityisen vahva yhteistyömahdollisuus. Nuorisotyö tavoittaa vieraskielisiä nuoria usein tehokkaammin kuin monet viranomaiset ja turvallisuusviestintää voidaan viedä nuorisotiloille ja harrastuksiin. Yhteisöllisyys turvallisuustekijänä on keskeinen teema, jota haluamme Nuoriso- ja yhteisöpalveluissa vahvistaa. Yhteisöllisyys ehkäisee syrjäytymistä ja lisää auttamishalukkuutta ja vastuunkantoa.

- **Lainsäädäntöviittaukset.** Palvelutasopäätöksen viittaukset maankäyttö- ja rakennuslakiin tulee päivittää rakentamislain mukaisiksi, muun muassa kohdassa 4.1.6 sivulla 35.